

نگاهی تاریخی به مفهوم تعویض و تعویضی های ماندگار

جایگزین هایی که افسانه شدند

امیررضا احمدی

Amirreza Ahmadi

در قالب سه تعویض اجازه ورود به زمین را داشتند ابتدا به پنج و سپس به هفت بازیکن در فصل ۲۰۰۹-۲۰۰۸ افزایش یافت.

مربیان که پیش از گذشته در پی برخورداری از این قانون حیات بخش فوتبال بودند پیشنهاد جایگزینی چهار بازیکن از بیرون زمین را دادند که نهایتاً در سال ۲۰۱۷ با تعویض چهارم در وقت های اضافی بعد از نود دقیقه موافقت گردید. آلوارو موراتا اولین بازیکن تاریخ بود که به عنوان تعویض چهارم وارد زمین شد. او جایگزین کریستیانو شد و بلاخره در سال ۲۰۲۰ و پیروسی شهره به نام کوپید ۱۹ پرونده پنج تعویض در طول نود دقیقه را روی میز گذاشت! از آنجایی که فوتبال همیشه در برابر تغییر مقاومت نشان داد، همانطور که در استفاده از تکنولوژی و معرفی کمک داور ویدئویی استوار ایستاده بود، این یوفا بود که نتوانست فشار بی امان فوتبال مدرن را بر دوش بازیکنان نادیده بگیرد و حکم پنج تعویض در سه نوبت را - با چشم پوشی از فاصله بین دو نیمه - به امضا رساند.

این دستور در فوتبال امروز اروپا اهمیت ویژه تری به خود گرفته و استفاده یا عدم استفاده از این تعویض نشانگر هوش و چابکی ذهن مربیان و کنترل آنها بر شرایط مسابقه است. بنابراین با وسواس خاصی به آن پرداخته می شود. ما فوتبال دوستان اما به نوبه خود دست کم به چند نمونه از شاخص ترین آنها واقف هستیم و با لذا یباز بازگو کردن شان آشناییم! این مقاله کوتاه به پنج تعویض برتر سه دهه اخیر اشاره داشته که به مرور آن خواهیم پرداخت. قطعاً به ثمر رساندن ۵ گل در ۹ دقیقه توسط رابرت لواندوفسکی خاتمه ای بر بهترین عملکرد یک بازیکن تعویضی در یک مسابقه مشخص فوتبال است و به تنهایی فوتبال دوستان را به وجد می آورد اما لیست ۵ نفره ما تشکیل شده از نفرات برتر و سرنوشت سازترین آنها:

جینی و اینالدوم

ممکن نیست دیدار نیمه نهایی دو سال قبل لیگ قهرمانان بین لیورپول و بارسلونا به این زودی ها از خاطرات محو شد. بازی رفت در نیوکمپ با هنرنمایی مسی تمام

شده بود. او و تیمش لیورپول را با سه گل راهی خانه کرده بودند. امید بازگشت در آنفیلد خصوصاً با غایبینی چون صلاح و فیرمینو بیهوده به نظر می رسید. میزبان با برتری یک گل به رختکن رفت تا زمان تعویض انفجاری بین دو نیمه از راه برسد. واینالدوم به تشخیص کلوپ وارد میدان شد و دقیقه ۵۳ و ۵۵ گل زد! همه چیز در آنفیلد به تساوی کشیده شد تا تیر خلاص توسط اوریگی بر بیکر بارسا وارد شود. آن شب همه چیز برای لیورپول رویایی پیش رفت و لذت هم قدم شدن با طرفداران تا رسیدن به جام قهرمانی در همان فصل ادامه یافت.

گرت بیل

فینال لیگ قهرمانان ۲۰۱۹. مربی وقت رئال مادرید که خود زنده یکی از خاص ترین گل های فینال این رقابت هاست تشخیص داد گرت بیل را جایگزین ایسکو کند تا این بار از روی نیمکت به تماشای گل افسانه ای ستاره ولزی اش بنشینند. در شب نگون بختی کریوس و لیورپول یار تعویضی منتخب ما یعنی گرت بیل اختلاف را به دو گل رساند و در تاریخ سازی رئال مادرید زیدان و فتح سه جام اروپایی پی در پی نقش مهمی ایفا کرد.

هنریک لارسن و جولیانو بالتی

اوج شگفتی و احساس این بار هم در لیگ قهرمانان. آرسنال پر و پیمان و نگر به بازی فینال رسیده بود و باید با استعداد های کاتالان روبرو می شد. به خاطر داریم که پینس لمن در دقیقه ۱۸ اخراج شد اما آرسنال قبل از پایان نیمه نخست با تک گل سول کمپل پیش افتاد. ستارگانی چون اینیستا، رونالدینیو و دکو در باز کردن دروازه آرسنال ده نفره عاجز مانده بودند تا اینکه دو تعویض مهم رایکارد از او یک مربی پیروز ساخت. هنریک لارسن در دقیقه ۶۱ به زمین آمد و ده دقیقه بعد پاس گل ساموئل اتوو را مهیا کرد و در دقیقه ۸۰ پاس اولین گل جولیانو بالتی را که دیگر یار تعویضی بود به او هدیه کرد. بارسلونا با این دو

تعویض هوشمندانه پس از ۱۴ سال جام را به خانه برد.

ماریو گوتزه

بی شک مهم ترین گل تمام عمر یک فوتبالیست قبلاً توسط ماریو گوتزه به ثمر رسیده! تک گل فینال جام جهانی. کاری که نه مارادونا، نه یوهان کرویوف و نه مسی و رونالدو موفق به انجام آن نشدند.

این گل نه فقط از جنبه افتخار آمیز بودن برای یک کشور که برای ناکام ماندن مسی در به آغوش کشیدن جام طلائی ماندگار شد. ستاره آرژانتینی علی رغم درخشش چشمگیرش در جام جهانی ۲۰۱۴ در نزدیک ترین فاصله تا قهرمانی جهان مسحور پسر بایرنی شد.

گوتزه به انتخاب یوآخین لو در دقیقه ۸۸ جایگزین بهترین گلزن تاریخ ژرمن ها یعنی میروسلاو کلوze شد. بازی در پایان نود دقیقه به تساوی بدون گل به وقت های اضافی رفت. آندره شورله ارسال کرد و گوتزه با کنترل سینه هنرمندانه اش توپ را روی پای چپ خود فرود آورد و قلب آرژانتین لنورا شکافت. تعویض از این بهتر نمی شد!

شرینگهام و سولشایر

بله. بلاخره به دراماتیک ترین بازی تمام دوران رسیدیم! منچستر در همان شش دقیقه نخست دروازه اش باز شد و در طول نود دقیقه با نمایشی نه چندان دلچسب تنها به انتظار معجزه نشست. تدی شرینگهام دقیقه ۶۷ با شماره ده جایگزین جسر بلومکوست شد اما او هم تا قبل از فرا رسیدن دو دقیقه جادویی کاری از پیش نبرد. بلاخره سولشایر، محبوب ترین یار تعویضی الکس فرگوسن در دقیقه ۸۰ با شماره بیست جایگزین اندی کول شد تا همه چیز برای رقم خوردن آن معجزه، مهیا شود. دو ارسال موج دیوید بکهام از روی نقطه کرنر، دو ضربه در شلوغی محوطه جریمه از شرینگهام و سولشایر، ظرف مدت دو دقیقه، منچستر را در میان بُهت مونیخی ها به قهرمان اروپا تبدیل کرد تا در شب شهر بارسلونا فوتبال باور نکردنی تر از همیشه باشد.